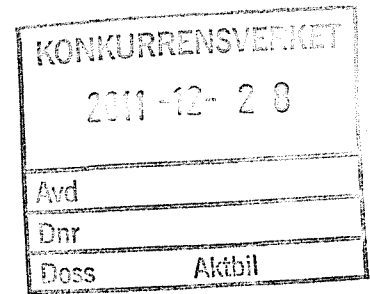

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2011-12-27
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
22398-11
Enhet 14

SÖKANDE

Botkyrka Installations AB, 556310-8223
Sadelmakarvägen 9
146 33 Tullinge

MOTPART

Stockholms Hamn AB, 556008-1647
Box 27314
102 54 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster – LUF

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 190536

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND, YRKANDE M.M.

Stockholms Hamn AB genomför en ramavtalsupphandling avseende låsmedsarbeten inom Stockholms Hamnars tillhöriga byggnader. Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande.

Botkyrka Installations AB (BIAB Larm) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att det vinnande anbudet ska förkastas. BIAB Larm anför i huvudsak följande. Upphandlingen har inte genomförts på ett korrekt sätt. Det vinnande anbudet från Sensum AB (Sensum) är inte komplett och borde ha förkastats. Enligt anbudsförfrågan avser upphandlingen ”Fullständig låsservice och låsmedsarbeten av beställarens samtliga fastigheters låssystem. Arbetena ska ske efter avrop för varje särskilt objekt och ska kunna påbörjas inom en vecka efter avropsdagen.” Av mejlkonversation som bolaget har tagit del av framgår tydligt att Sensum överhuvudtaget inte har den tjänst som efterfrågas. I mejlkonversationen har Sensum uppgett bl.a. följande.

”Med anledning av att inga tim-baserade uppdrag utförs i vår nyckel o cylinderverkstad hade vi lika gärna kunna svara 0:- på denna.

I nyckel o cylinderverkstad utförs endast arbeten som regleras i s.k. prislistor ex. på sådana är:

- Tillverkning av nycklar
- Tillverkning av cylindrar
- Omläggning av cylindrar
- Omläggning av tillhållarlås
- O.s.v.

Gällande eventuella svetsarbeten o. dyl. som är att härleda till mekaniska verkstäder utför vi inte några sådana i egen regi, och såvitt jag tolkat förfrågningsunderlaget efterfrågas eller krävs detsamma inte.”

Stockholms Hamn AB (Stockholms Hamn) bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Sensum har svarat på alla de frågor som angetts i “anbudets form och innehåll” samt klarat de kvalificeringskrav som angetts i förfrågningsunderlaget och därmed gått vidare till kvalificering. Två företag hade erbjudit väsentligt lägre timpris och milpris än övriga anbudsgivare. Sensum och BIAB Larm hade ett lägre timpris än övriga för verkstadsarbete. BIAB Larm hade dessutom en lägre milersättning än övriga anbudsgivare. Vid anbudsgenomgång och inför tilldelningsbeslut genomfördes en kontroll gällande den låga prissättningen, dock enbart med Sensum i ett första läge då detta bolag hade lämnat det förmånligaste anbudet enligt utvärderingskriterierna i förfrågningsunderlaget. Kontrollen skedde främst för att säkerställa att anbudsgivaren kunde stå för de angivna priserna vid ett eventuellt kontraktstecknande. I detta fall fick Stockholms Hamn en skriftlig vidimering av anbudsgivaren Sensum att det angivna timpriset om 150 kronor/timme kommer gälla. Verkstadsarbete är en del av Stockholms Hamns behov både bakåt och framöver i tiden. Timpriser för verkstadsarbete har adderats med en uppskattad volym som en del i prisutvärderingen. Det har sin tur genererat ett lägre timpris än “fälttjänsten”, vilken också utvärderas, då inga resor, utryckningsersättningar, trängselskatter eller andra omkostnader tas med i timersättningen.

BIAB Larms mejlförfrågan vidarebefordrades till Sensum för information och kommentar. Stockholms Hamn har ifrågasatt Sensums svar på detta mejl och enligt Sensum skickades detta mejl i frustration och besvikelse över prövningen och att detta skett i s.k. affekt. Stockholms Hamn har fått ett tillfredsställande svar på varför bolaget svarat som det gjort och att detta med á-prislistor är vanligt i branschen.

BIAB Larm har beretts tillfälle att yttra sig över Stockholms Hamns yttrande men har valt att inte yttra sig.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 24 § LUF anges följande. Upphandlande enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 12 kap. 3 § första stycket LUF anges följande. En upphandlande enhet får förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan enheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar.

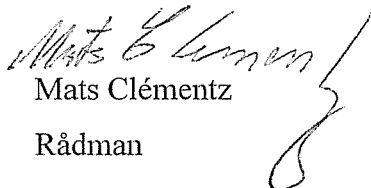
I 16 kap. 5 § LUF i tillämplig lydelse stadgas följande. Om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

BIAB Larm har i sin ansökan gjort gällande att det vinnande anbudet från Sensum borde ha förkastats eftersom Sensum inte erbjudit en av tjänsterna (verkstadsarbete) som upphandlingen omfattar. Sensum har i sitt anbud uppgett att bolaget erbjuder verkstadsarbete för 150 kr/tim. Enligt 12 kap. 3 § första stycket LUF får den upphandlande enheten under vissa förutsättningar förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Någon skyldighet att förkasta ett sådant anbud föreligger dock inte. Förvaltningsrätten anser att Sensum har erbjudit verkstadsarbete i och med att bolaget i sitt anbud lämnat prisuppgift på denna tjänst. Vad som framkommit i den mejlkonversation som BIAB Larm åberopat föranleder ingen annan bedömning. Förvaltningsrätten anser därför inte visat att Stockholms Hamn

gjort fel som inte förkastat vinnande anbud från Sensum. Det saknas därför skäl för ingripande enligt LUF. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU).

Mats Clémentz
Rådman

Föredragande har varit Carina Westin.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppges sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU